

Biblioteka Jagiellońska
w roku Wielkiego Jubileuszu
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Wystawa wirtualna o Zygmuncie Wróblewskim przykładem nowoczesnej bibliografii cyfrowej

Jadwiga Wichman
Joanna Hoły

„Biblioteki cyfrowe to organizacje dysponujące własnymi zasobami (w tym wykwalifikowanym personelem), tworzone po to, by selekcjonować, organizować, udostępniać i rozpowszechniać kolekcje treści cyfrowych, a także zachować ich integralność i zapewniać trwałość w czasie tak, aby mogły one być wykorzystane w sposób prosty i niewymagający ponoszenia dużych kosztów przez określoną grupę użytkowników”¹

¹[*Bibliotekarswo*, A. Tokarska (red.), Warszawa, 2013 s. 175-176].

*Ty co lotne ściskasz gazy,
że aż marzną wśród szklanicy...*

- **Strona Główna** • Kalendarium • Zdjęcia z wystawy • Praca doktorska i habilitacyjna
 - Wróblewski o fizyce we współczesnej Francji
 - Artykuły na temat pochłaniania gazów • Wróblewski o mikrofonii
- Skroplenie tlenu i azotu • Gratulacje • O skropleniu... • Dalsze badania • Po śmierci
 - Wybrane publikacje Wróblewskiego • Wybrane publikacje o Wróblewskim
 - Inne publikacje

W 2013 roku minęło 130 lat od skroplenia przez polskich uczonych, profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego Zygmunta Wróblewskiego i Karola Olszewskiego trwałych składników powietrza, tlenu i azotu. Do obchodów rocznicy, zorganizowanych przez Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, Wydział Chemii, Muzeum UJ, dołączyła Biblioteka Instytutu Fizyki UJ. Wykorzystując materiały zgromadzone w Bibliotece, Bibliotece Jagiellońskiej i Archiwum UJ przygotowano wystawę poświęconą jednemu z twórców tego odkrycia Zygmunta Wróblewskiemu.

Celem tej wirtualnej wystawy jest przybliżenie sylwetki Uczonego, przedstawienie jego trudnej drogi naukowej oraz pokazanie jakie znaczenie miały jego osiągnięcia naukowe dla rozwoju nowej dziedziny wiedzy - kriogeniki.

Wystawę przygotował zespół:

Autor: Maria Pawłowska, Jadwiga Wichman (Biblioteka Instytutu Fizyki UJ)

Scenariusz: Maria Pawłowska

Realizacja: Maria Pawłowska, Jadwiga Wichman

Zdjęcia: Jadwiga Wichman

Opracowanie wersji cyfrowej:

Kodowanie: Joanna Hoły (Oddział Zbiorów Cyfrowych BJ)

Opracowanie: Jadwiga Wichman, Maria Pawłowska

Elementy graficzne udostępnił: Nikodem Frodyma (CIT Instytut Fizyki UJ)

Prace związane z tworzeniem Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej rozpoczęto w Bibliotece Jagiellońskiej w 2008 roku. W 2013 roku do współpracy włączyła się Biblioteka Instytutu Fizyki, realizując projekt wirtualnej wystawy o wielkim fizyku Zigmuncie Wróblewskim.

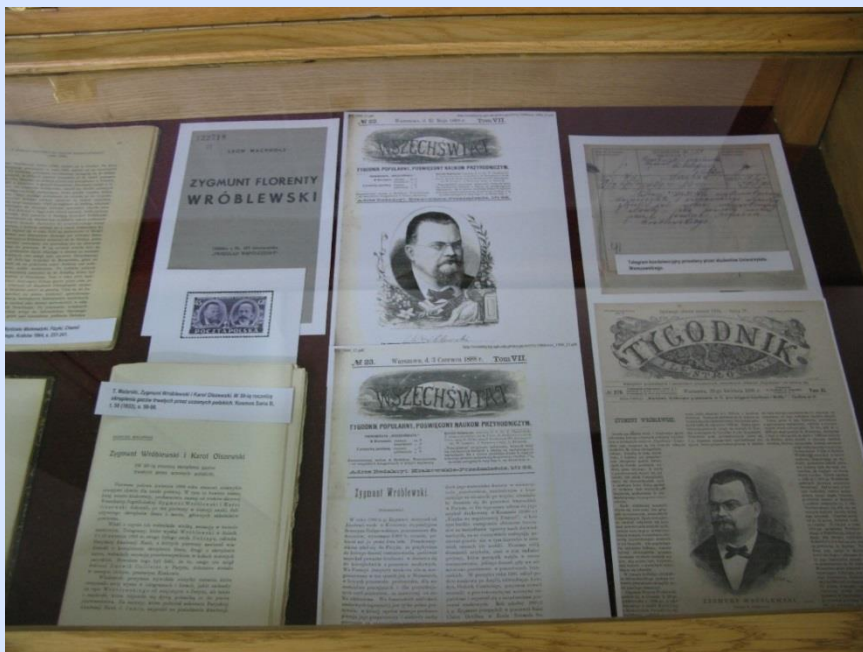
Zygmunt Wróblewski – polski fizyk, od 1880 roku członek Akademii Umiejętności, od 1882 profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Urodzony w 1845 w Grodnie, w 1862 roku rozpoczął studia w Kijowie. Podczas powstania styczniowego aresztowany i zesłany na Sybir. Po uzyskaniu wolności, kontynuuje studia na Wydziale Fizyki w Berlinie, następnie w 1872 roku przenosi się do Monachium. Zanim w roku 1882 roku wrócił do Polski, podróżował po Europie, nawiązując kontakty ze znanymi uczonymi.

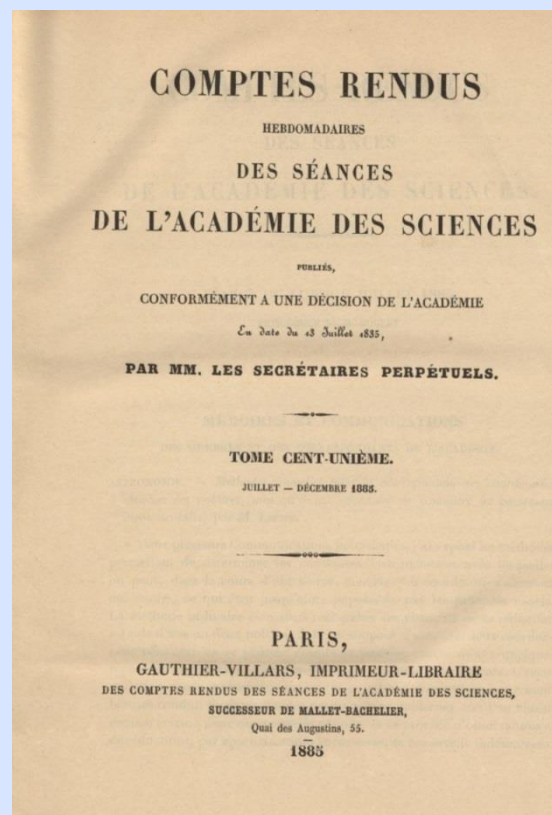
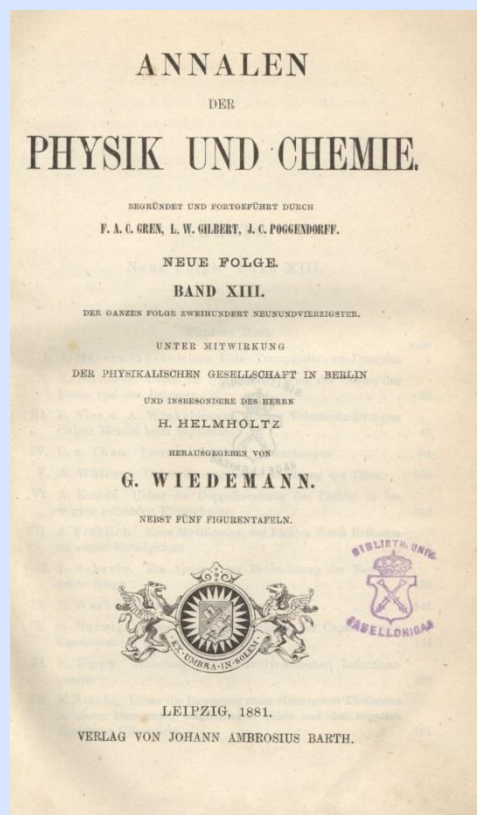
Po powrocie do kraju zamieszkał w Krakowie. Jego dokonania były już wtedy szeroko znane. Jako uznanemu naukowcowi, zaproponowano mu Katedrę Fizyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wspólnie ze znanym profesorem chemii z UJ - Karolem Olszewskim, skroplili w 1883 roku po raz pierwszy na świecie tlen i azot.

W 2013 r. zorganizowano na Wydziałach Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, Chemii oraz w Muzeum UJ obchody 130 rocznicy tego wydarzenia.

Do obchodów tych włączyła się Biblioteka Instytutu Fizyki przygotowując, głównie w oparciu o własne zbiory, wystawę pokazującą sylwetkę Zygmunta Wróblewskiego, jego trudną drogę naukową i największe osiągnięcie jakim było skroplenie trwałych składników powietrza.

Przeprowadzona na potrzeby wystawy kwerenda w zbiorach Biblioteki IF UJ , BJ i Archiwum UJ dała interesujące wyniki. Odszukano między innymi prace naukowe Zygmunta Wróblewskiego zamieszczone w czasopismach: Annalen der Physik und Chemie, Comptes Rendus, Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften in Wien, Nature, natrafiono na wzmianki o uczonym w czasopismach takich jak Czas i Wszechświat.

XIX-wieczne czasopisma w BJ i Bibliotece Instytutu Fizyki UJ

Wystawa była prezentowana w Instytucie Fizyki UJ. By udostępnić zgromadzone na niej zbiory szerszemu gronu odbiorców postanowiono wykonać jej rozszerzoną wersję internetową czyli wystawę wirtualną. Na stronie tej wystawy umieszczono omówienie wystawy tradycyjnej, a przede wszystkim zaprezentowano na niej zdigitalizowane zbiory – prace Zygmunta Wróblewskiego i wybrane publikacje o uczonego.

Wybrane publikacje Zygmunta Wróblewskiego

Zasób Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej

Publikacje w języku niemieckim:

1. Z. Wróblewski, *Untersuchungen über die Erregung der Elektrizität durch mechanische Mittel*, Monachium, Dr. von C. R. Schurich, 1874
2. Z. Wróblewski, *Ueber die Diffusion der Gase durch absorbirende Substanzen*, Strasburg, Druck von G. Fischbach, 1876
3. Z. Wróblewski, *Ueber die Abhängigkeit der Constante der Verbreitung der Gase in einer Flüssigkeit von der Zähigkeit der letztern*, Annalen der Physik und Chemie, Neue Folge, Bd. 7 (1879), s. 1-13
4. Z. Wróblewski, *Ueber die Natur der Absorption der Gase*, Annalen der Physik und Chemie, Neue Folge, Bd. 8 (1879), s. 29-52
5. Z. Wróblewski, *Ueber das Anwendung der Photometrie auf das Studium der*

Stworzenie wirtualnej wystawy wymagało wprowadzenia do Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej nowych, wybranych obiektów cyfrowych.

The screenshot shows the dLibra application interface. The main window displays a list of digital objects with their titles and identifiers. The interface includes a menu bar, a toolbar, and a sidebar with a tree view of the digital library structure. The main content area shows a list of objects with their titles and identifiers. Below the list, there is a metadata editor window with tabs for 'Publikacja', 'Prawa', 'Kolekcje', 'Wydanie', 'Wartości atrybutów', and 'Informacje WWW'. The 'Wartości atrybutów' tab is active, showing a table of metadata attributes and their values.

Nazwa atrybutu	Kolejność	Wartość atrybutu
Opis publikacji		
Tytuł		
Wariant tytułu		Sur la résistance électrique du cuivre à la température de 200°au-dessous de zéro, et sur le pouvoir isolant de l'oxygène et de l'azote liquides
Tytuł oryginalny		
Autor		Wróblewski, Zygmunt Florenty (1845-1888)
Współtwórca		
Wydawca		Gauthier-Villars
Miejsce wydania/powstania		Paryż
Uwagi		
Czas trwania		
Skala		
Abstrakt		
Data		1885.07.13
Data dostępu		
Język		fre
Zakres		19 w.
Temat i słowa kluczowe		czasopisma 19 w. fizyka

Bardzo ważne było sporządzenie ich opisów, metadanych, służących ich identyfikacji i umożliwiającących użytkownikowi wyszukanie.

Publikacje Zygmunta Wróblewskiego zamieszczone w polskich i zagranicznych XIX-wiecznych czasopismach wymagały specjalnego opracowania.

Część materiałów wprowadzonych do JBC to publikacje nie będące dokładną kopią dokumentów oryginalnych. Na potrzeby wirtualnej wystawy powstały nowe, samoistne dokumenty elektroniczne, będące fragmentem dzieła oryginalnego, w tym przypadku częścią czasopisma.

Dla artykułów zawartych w tomie czasopisma sporządzano opis bibliograficzny tylko w JBC i dołączano zasób cyfrowy.

Opis wydania

Sur la séparation de l'air atmosphérique liquéfié, en deux liquides différents

Tytuł:

Sur la séparation de l'air atmosphérique liquéfié,
en deux liquides différents

Autor:

Wróblewski, Zygmunt Florenty (1845-1888)

Wydawca:

Gauthier-Villars

Miejsce wydania/powstania:

Paryż

Data:

1885.12.07

Język:

fr

Zakres:

19 w.

Temat i słowa kluczowe:

czasopisma 19 w. ; fizyka ; chemia ; czasopisma
francuskie

Typ zasobu:

artykuł

Format:

application/pdf

Źródło:

Biblioteka Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

Identyfikator dokumentu cyfrowego:

FIZART_WROBLEWSKI_00002

Cytata bibliograficzna:

Comptes Rendus, T. 101, nr. 13, s. 635-638

Lokalizacja oryginału:

Biblioteka Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

[Pokaż treść!](#)

Opis obiektu cyfrowego w JBC – samoistny dokument elektroniczny

Artykuły, których nadbitki (preprinty) zostały wyszukane w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej, opracowywano w Virtui, a następnie sporządzano dla nich opisy bibliograficzne w JBC i dołączano zasób cyfrowy.

Zob. rekord bibliograficzny - NuKat

< > 1 / 2

Karta katalogowa MARC

003		NUKAT
005		20130722011700.0
008		111021s1883 gw 000 0 ger c
035		\a xx002240669
039	9	\a 201307220117 \b VLOAD \c 201307191405 \d anso \c 201307180814 \d xbj \c 201302121607 \d vbj \y 201110211308 \z pau
040		\a KR PAU/ICH \c KR PAU/ICH \d KR PAU/MS \d KR U/MST
100	1	\a Wróblewski, Zygmunt Florenty \d (1845-1888).
245	1 0	\a Untersuchungen über die Absorption der Gase durch die Flüssigkeiten unter hohen Drucken / \c von Sigmund v. Wroblewski.
260		\a Leipzig : \b Johann Ambrosius Barth, \c 1883.
300		\a s. [290]-308 ; \c 22 cm.
500		\a Opis wg okł.
502		\a Nadb.: Annales der Physik und Chemie. Neue Folge, Bd. 18, 1883.
510	4	\a Estr., \c T. IV, s. 546.
530		\a Dostępne również online.
710	2	\a Johann Ambrosius Barth (Lipsk). \4 pbl
856	4 1	\u http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/doccontent?id=221039 \z Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa
962		\a KR_U
963		\a KR_PAU
999		\a VIDTUA

Maskuj

Edytuj

Odśwież

Zamknij

Opis bibliograficzny dokumentu źródłowego w katalogu komputerowym
NUKAT wraz z odesłaniem do JBC

Zob. rekord bibliograficzny - UJ

< > 6 / 16

Karta katalogowa Egzemplarze MARC

005			20130722040900.0
008			111021s1883 gw 000 0 ger c
035			\a xx002240669
039	9		\a 201307220409 \b VLOAD \c 201307220405 \d VLOAD \c 201302190233 \d VLOAD \c 201302181322 \d mydel \y 201302121603 \z mydel
040			\a KR PAU/ICH \c KR PAU/ICH \d KR PAU/MS \d KR U/MST
100	1		\a Wróblewski, Zygmunt Florenty \d (1845-1888).
245	1	0	\a Untersuchungen über die Absorption der Gase durch die Flüssigkeiten unter hohen Drucken / \c von Sigmund v. Wroblewski.
260			\a Leipzig : \b Johann Ambrosius Barth, \c 1883.
300			\a s. [290]-308 ; \c 22 cm.
500			\a Opis wg okł.
502			\a Nadb.: Annales der Physik und Chemie. Neue Folge, Bd. 18, 1883.
510	4		\a Estr., \c T. IV, s. 546.
530			\a Dostępne również online.
710	2		\a Johann Ambrosius Barth (Lipsk). \4 pbl
856	4	1	u http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/doccontent?id=221039 \z Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa
907			\a KRU-K13'02MMrk1
910			\a St. zas. (1 egz.)
999			\a VIRTUA

Maskuj

Edytuj Dodaj egz. Odśwież Zamknij

Opis bibliograficzny dokumentu źródłowego w katalogu komputerowym BJ
wraz z odesłaniem do JBC

Untersuchungen über die Absorption der Gase durch die Flüssigkeiten unter hohen Drucken

Tytuł:

Untersuchungen über die Absorption der Gase durch die Flüssigkeiten unter hohen Drucken

Autor:

Wróblewski, Zygmunt Florenty (1845-1888)

Wydawca:

Johann Ambrosius Barth

Miejsce wydania/powstania:

Lipsk

Data:

1883

Język:

ger

Zakres:

19 w.

Temat i słowa kluczowe:

książki 19 w.

Typ zasobu:

książka

Format:

image/x.djvu

Źródło:

Biblioteka Jagiellońska, 49030 II, 2

Identyfikator dokumentu cyfrowego:

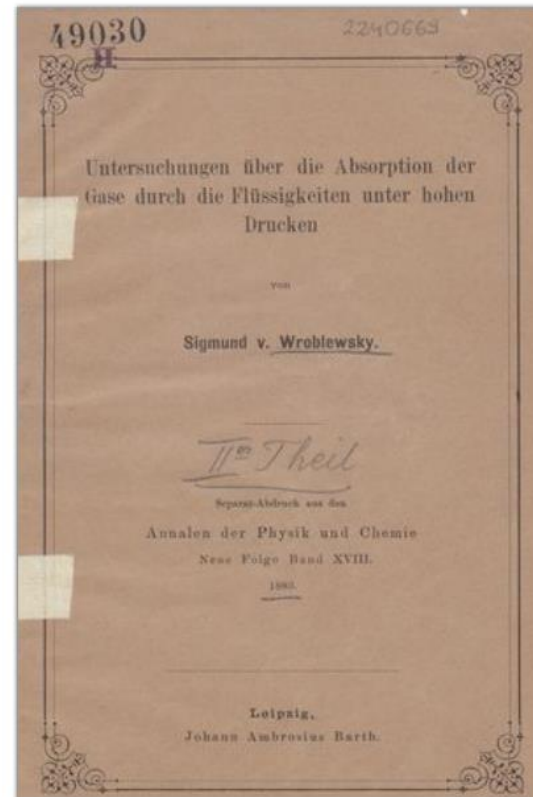
NDIGDRUK007100

Cytata bibliograficzna:

Annalen der Physik und Chemie, Neue Folge, Bd. 18 (1883), s. 290-308

Lokalizacja oryginału:

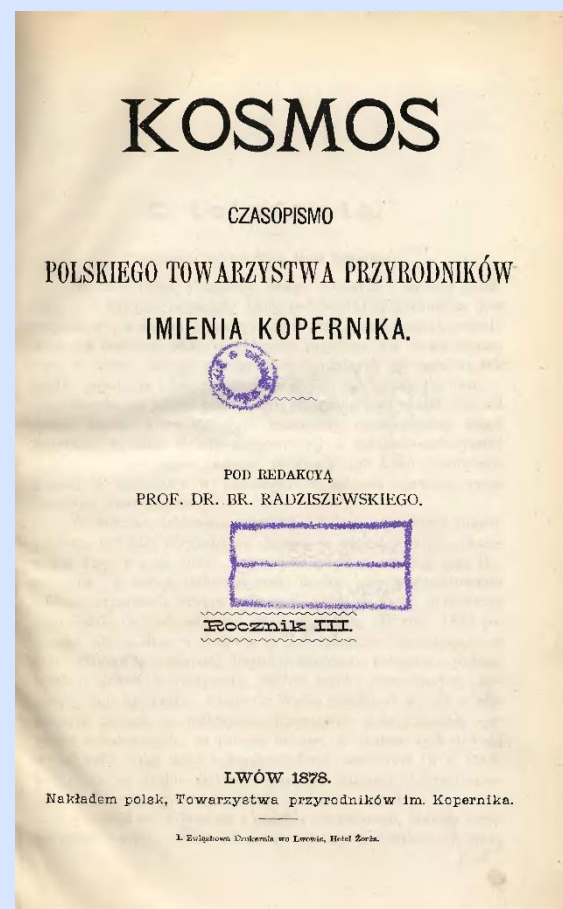
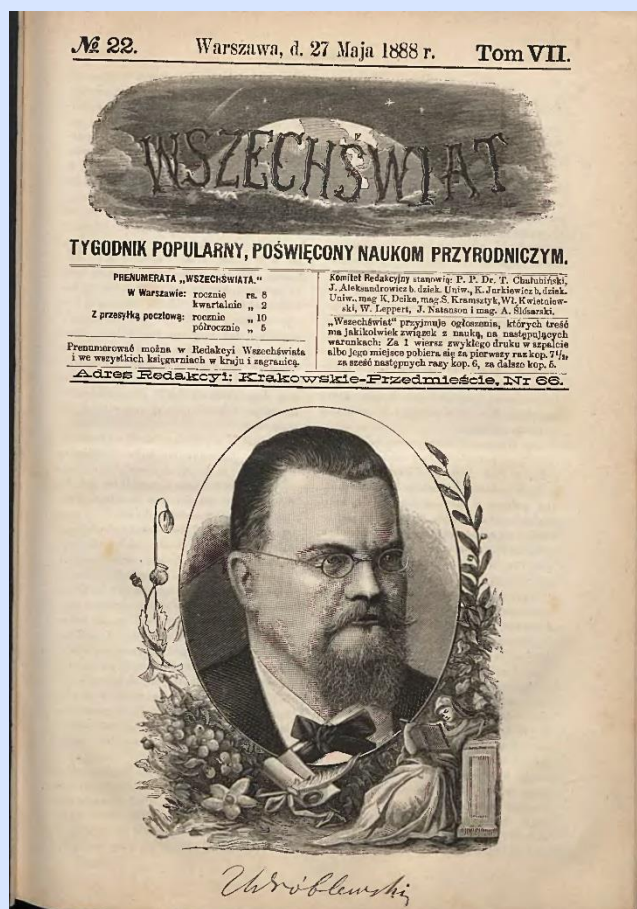
Biblioteka Jagiellońska

[Pokaż treść!](#)

Opis obiektu cyfrowego

Poszukiwanie artykułów zawartych w polskich czasopismach XIX-wiecznych wymagało przeglądania innych polskich repozytoriów cyfrowych.

Czasopisma *Kosmos*, *Rozprawy Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii Umiejętności* czy *Wszechświat* są już w zasobach innych bibliotek cyfrowych.

W tym przypadku w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej sporządzano opis bibliograficzny i tworzono link odsyłający czytelnika bezpośrednio do artykułu w odpowiedniej bazie.

Opis wydania

O prawach, na jakich opiera się mikrofonia

Tytuł.:

O prawach, na jakich opiera się mikrofonia

Autor:

Wróblewski, Zygmunt Florenty (1845-1888)

Wydawca:

Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika

Miejsce wydania/powstania:

Lwów

Data:

1878

Język:

pol

Zakres:

19 w.

Temat i słowa kluczowe:

mikrofonia

Typ zasobu:

artykuł

Format:

text/html

Źródło:

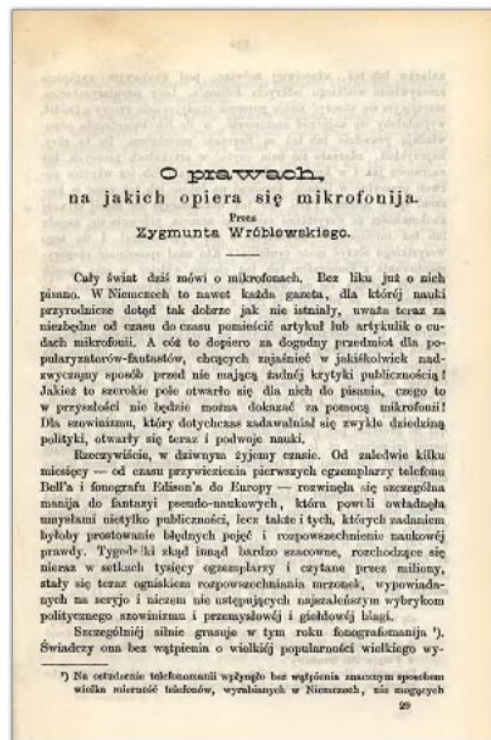
Śląska Biblioteka Cyfrowa

Cytata bibliograficzna:

Kosmos, 1878, R. 3, s. 393-402

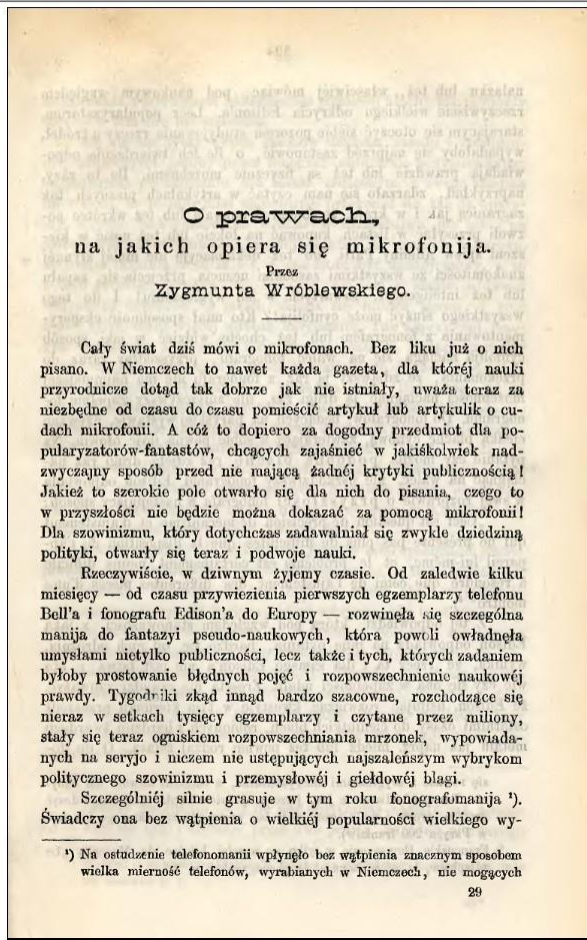
Lokalizacja oryginału:

Biblioteka Śląska, Katowice

[Pokaż treść!](#)

Opis obiektu cyfrowego w JBC – artykułu z czasopisma Kosmos, plik źródłowy znajduje się w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej

Sporządzony link odsyła bezpośrednio do artykułu

Do JBC wprowadzono również prace będące polemikami innych uczonych z Zygmuntem Wróblewskim, oraz wybrane publikacje o nim np. artykuł jego największego oponenta J. Jamina zamieszczony w czasopiśmie *Revue des deux Mondes*², którego wersja drukowana znajduje się w Bibliotece Jagiellońskiej.

Inny interesujący artykuł *Cailletet contra Wróblewski* którego autorem jest Bronisław Rejchman³ znaleziono w Radomskiej Bibliotece Cyfrowej i dołączono do wirtualnej wystawy.

²[J. Jamin, *Comment l'air a été liquéfié reponse a l'article de M. J. Jamin*, Paryż 1885]

³[B. Rejchman, *Cailletet contra Wróblewski* (Ateneum, R. 10 (1885), T. 2, z. 3, s. 540)]

Opis wydania

Comment l'air a été liquéfié

Tytuł:

Comment l'air a été liquéfié

Autor:

Jamin, Jules (1818-1886)

Wydawca:

Revue des deux mondes

Miejsce wydania/powstania:

Paryż

Data:

1884

Język:

fre

Zakres:

19 w.

Temat i słowa kluczowe:

czasopisma francuskie 19 w. ; fizyka ; chemia

Typ zasobu:

artykuł

Format:

application/pdf

Źródło:

Biblioteka Jagiellońska, 100253 II

Identyfikator dokumentu cyfrowego:

FIZARTBJ_WROBLEWSKI_00009

Cytata bibliograficzna:

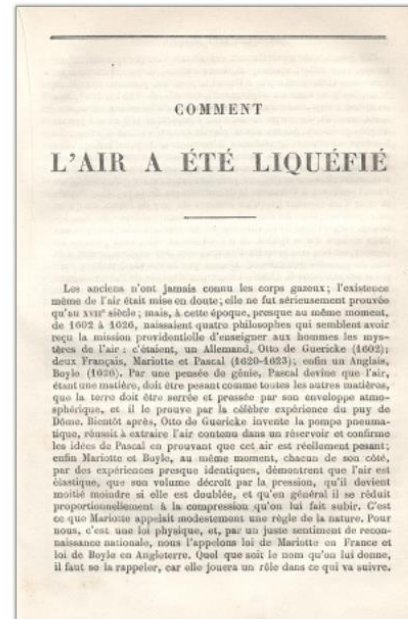
Revue des deux mondes, T. 65, s. 83 -102

Lokalizacja oryginału:

Biblioteka Jagiellońska

Status prawny:

Domena publiczna (public domain)

[Pokaż treść!](#)

Opis obiektu cyfrowego w JBC – samoistny dokument elektroniczny

Do wszystkich wprowadzonych publikacji Zygmunta Wróblewskiego prawa autorskie pozwalają użytkownikowi na pełny dostęp do treści.

Wirtualna wystawa o Zygmuncie Wróblewskim jest przykładem spersonalizowanej kolekcji. Kolekcję można uzupełniać dodając nowe obiekty.

Przy jej tworzeniu korzystano też z zasobów: Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Łódzkiego, Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, Repozytorium Cyfrowego Instytutów Naukowych, Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej i Radomskiej Biblioteki Cyfrowej.

Wystawa jest przykładem wzajemnego wspomagania i uzupełniania się wystawy internetowej i bibliotek cyfrowych. Ekspozycje wirtualne dają możliwość pokazania i udostępnienia rzadkich i cennych zbiorów.

Planujemy stworzyć repozytorium innych polskich fizyków z przełomu XIX i XX wieku jak Marian Smoluchowski, August Witkowski, Władysław Natanson a wystawę o Zygmuncie Wróblewskim uzupełnić o materiały związane z profesorem Karolem Olszewskim.

**Wróblewski, Zygmunt: *O istocie
pochłaniania gazów*, Kosmos,
R. 4 (1879), s. 249-269**

<http://sbc.katowice.pl/publication/21186>

<http://sbc.katowice.pl/publication/21186/content>

http://www.sbc.katowice.pl/Content/18601/4624_4_1879_II.djvu?djvuopts&page=255

Na podstawie:

T. Kalota: *Intensyfikacja eksploatacji publikacji cyfrowych*:

<http://jbc.bj.uj.edu.pl/Content/218091/23-Tomasz-Kalota--Intensyfikacja-eksploatacji-publicacji-cyfrowych.pdf#page=16>

<http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289109>

```
<html>
  <body>
    <object width="99%" height="99%">
      <param name="imageURL" value="my_DjVu_file.djvu">
      <param name="flags" value="attribute=value
attribute=value">

      <embed src="http://www.sbc.katowice.pl/Content
        /18601/_4624_4_1879_II.djvu?djvuopts&page=255"
        type="image/x.djvu" width="99%" height="99%"
        flags="attribute=value attribute=value">
    </embed>

    <noembed>
      <div>
        Ta publikacja jest dostępna
        <a href="http://www.sbc.katowice.pl/Content
        /18601/_4624_4_1879_II.djvu?djvuopts&page=255">tutaj</a>
      <div>
    </noembed>

  </object>
</body>
</html>
```


[Internet](#)[Grafika](#)[Filmy](#)[Wiadomości](#)[Więcej ▾](#)[Narzędzia wyszukiwania](#)

Okolo 5 570 wyników (0,53 s)

[O istocie pochłaniania gazów: rozprawa Zygmunta Wróblewskiego ...](#)books.google.com/books/about/O_istocie_pochłaniania_gazów.html?id... ▾

Title, O istocie pochłaniania gazów: rozprawa Zygmunta Wróblewskiego. Author, Zygmunt Florenty Wróblewski. Publisher, Polskie Towarzystwo Przyrodników ...

[Zygmunt Florenty Wróblewski | Źródła w Internecie | cyclopaedia.net](#)pl.cyclopaedia.net/wiki/Zygmunt_Florenty_Wróblewski ▾

Źródła dotyczące "Zygmunt Florenty Wróblewski" im Internet, an Universitäten und in der ... O istocie pochłaniania gazów: rozprawa Zygmunta Wróblewskiego.

[PDF\] gazy rozchodzą się w ciałach ciekłych, . nawpółstałych i stałych.](#)cybra.lodz.pl/Content/5918 ▾

w otwartych u góry naczyniach, pochłaniają gazy, wchodzące w skład otaczającej ich atmosfery. ... na ciecz), a po wtóre: kwestyja istoty pochłaniania. Po jednej ...

[PDF\] Opracowała: Beata Wróblewska](#)www.cdie-wloclawek.pl/dokumenty/.../globalne%20ocieplenie%20111.p... ▾

Opracowała: Beata Wróblewska ... Wywołują go tylko te gazy, które pochłaniają promieniowanie w zakresie Istota rozpowszechniania informacji o globalnym ...

[PDF\] Wszechświat 1888/22, str. 337-352, XIII-XVI](#)winntbg.bg.agh.edu.pl/skrypty4/0511/1888/wsz_1888_22.pdf ▾

ca o istocie pochłaniania gazów, ogłoszona po niemiecku (11) i po polsku w Kosmosie (12) .. Badania te Wróblewskiego, wraz z poszukiwaniami, dokonano ...

[PDF\] plik PDF](#)www.nauka.gov.pl/g2/...02/f43f3de6e36021d5e0fb1f6e04a04df3.pdf ▾11 lut 2014 - Istotą wynalazku jest wieloskładnikowy preparat bakteryjny CO₂), utlenianiu gazów i par powstałych podczas pirolizy w reaktorze ...

<https://www.google.pl/search?q=Wróblewski+O+istocie+pochłaniania+gazów>

**Mniej
znaczy
więcej?**

Współpraca Biblioteki Instytutu Fizyki UJ i Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej

Realizacja wirtualnej wystawy o Zygmuncie Wróblewskim i jej włączenie do JBC było możliwe dzięki współpracy Biblioteki Instytutu Fizyki z Biblioteką Jagiellońską, w szczególności pracowników Oddziału Zbiorów Cyfrowych.

Wzajemna współpraca, nauka i pomoc umożliwia naszej bibliotece umieszczanie wybranych, cennych zbiorów w JBC, a co za tym idzie upowszechnianie ich.

Biblioteka Jagiellońska
w roku Wielkiego Jubileuszu
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dziękujemy za uwagę